

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága ügyvéd által képviselt felperesnek a személyesen eljáró I. rendű és II. rendű alperesek ellen apaság vélelmének megdöntése iránt a Győri Városi Bíróságnál P.22.814/2006. számon megindított és a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróságnak 2.Pf.20.440/2007/3. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által 15. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a Győri Városi Bíróság a jelen per I. rendű alperese (a továbbiakban: I. rendű alperes) által a jelen per felperese (a továbbiakban: felperes) ellen apaság megállapítása iránt indított perben az 1989. november 6-án kelt P.22.184/1987/24. számú ítéletével megállapította, hogy a II. rendű alperes anyától 1987. szeptember 19. napján született I. rendű alperesnek a felperes nemzőapja.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a II. rendű alperes anyától született I. rendű alperesnek nem ő a „nemzőapja”. A keresetét azzal indokolta, hogy a II. rendű alperes a volt élettársától: E. G-től 2006. évben szerzett értesülése szerint az élettársi kapcsolat fennállása alatt a II. rendű alperes elmondta a nevezettnek, hogy az I. rendű alperes vélelmezett fogamzásának az ideje alatt nem csak a felperessel, hanem más személlyel is tartott fenn nemi kapcsolatot, ezért az I. rendű alperes nem a felperestől származik.

Az I. és II. rendű alperesek az érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. A II. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a

volt élettársa a felperesnek nem mondott igazat, mert a vélelmezett fogamzási időben a felperesen kívül más férfival nemi kapcsolata nem volt.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezéssel élt.

A II. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

A másodfokú bíróság az ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint a II. rendű alperes volt élettársa: E. G. a tanúkénti kihallgatása során azt adta ugyan elő, hogy 2004. évben II. r. alperes bizalmas beszélgetés során elmondta neki, hogy az I. r. alperes édesapja nem a felperes, hanem egy idősebb úr, ő maga pedig ezt az információt 2006. évben közölte a felperessel, azt követően, hogy közte és a II. rendű alperes között a kapcsolat megromlott.

A gy-i Városi Gyámhivatalnak kiskorú L. M. ügyében keletkezett, és az elsőfokú bíróság által beszerzett irataiból azonban megállapítható, hogy II. rendű alperes és E. G. között a kapcsolat súlyosan megromlott. A csatolt iratok és a nevezett tanú saját nyilatkozata is azt igazolja, hogy a tanú és a II. rendű alperes közötti kapcsolat súlyosan elmérgesedett, ezért az elsőfokú bíróság a tanúvallomást érdektelen nyilatkozatnak nem fogadta el. A bíróság álláspontja szerint ugyanis E. G. tanúvallomását elfogultan tette meg. Az általa előadottak mindezt nem hitelt érdemlőek.

A lefolytatott bizonyítási eljárás során tehát nem nyert hitelt érdemlő bizonyítást azt a tény, hogy a felperes a keresetlevél benyújtását megelőző egy éven belül olyan hitelt érdemlő információ birtokába jutott, amelynek alapján alappal feltételezhetette volna, hogy az I. rendű alperes nem tőle származik, ezért a perben eljáró bíróságok az e vonatkozásban fennálló bizonyítatlanság következményeit a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes terhére értékelték, és a felperes keresetét a Csjt. 43. §-ának (5) bekezdése alapján - mint alaptalant - elutasították.

A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiegészítette az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban, hogy a Csjt. 43. §-ának (5) bekezdése alapján a megtámadás alapjául szolgáló tényről való tudomás szerzés időpontját az igényt érvényesítőnek kell bizonyítania. A határidő megtartását nem

elegendő valószínűsíteni. A megtámadás alapjául szolgáló tény, körülmény bizonyítható kell, hogy legyen.

A határidő számításánál annak is jelentősége van, hogy a hivatkozás szerinti tényt mennyiben lehet olyan ténynek tekinteni, amely a megtámadás alapjául szolgálhat. Nem számít a megtámadás alapjául szolgáló tényről való tudomásszerzésnek a pletykálkodás és az alaptalan aggály.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelemmel élt annak hatályon kívül helyezése, valamint az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítása iránt.

A felülvizsgálati kérelmének részletesen kifejtett indokai szerint a jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás megállapításának a módja, valamint a perben eljáró bíróságoknak az arra alapított érdemi döntése a Pp. 164. §-ának (1) és a Csjt. 43. §-ának (5) bekezdését sérti.

Az I. és II. rendű alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

I. A jogerős ítélet a felülvizsgálattal támadott körben a peres felek egymással ellentétes előadásának, a kihallgatott tanú vallomásának valamint a becsatolt okirati bizonyítékok adatainak az egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes, és a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglalt elveknek egyébként is megfelelően történő értékelése alapján, megalapozottan állapította meg a tényállást.

Ennek során a bizonyítási teher Pp. 164. §-a (1) bekezdésében foglalt főszabályának a helyes alkalmazásával értékelte a felperes terhére mindazon tények bizonyítatlanságának a következményeit, amelyek vonatkozásában a felperesnek állott érdekében az, hogy a II. rendű alperes tagadásával szemben a saját tényállításait a bíróság valóban fogadja el.

A Pp. 270. §-ának (2) és 275. §-ának (3) bekezdésében foglaltakból viszont az következik, hogy a tényállás megállapításának a módjára vonatkozó és az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatással lévő eljárásjogi szabálysértés hiányában a szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás felülvizsgálati eljárás keretében történő felülmérlegelésének, a bizonyítékok újbóli értékelésének nincs helye.

II. A Csjt. 43. §-ának (5) bekezdése értelmében az a jogosult, aki a megtámadás alapjául szolgáló tényről a reá nézve megállapított

határidő kezdete után értesült, az értesüléstől számított egy év alatt támadhatja meg az apaság vélelmét, a hivatkozott § (1) bekezdése szerint pedig az apaság vélelmét – többek között – akkor lehet megtámadni, ha az, akit a vélelem alapján apának kell tekinteni, a gyermek anyjával a fogamzás idejében nemileg nem érintkezett, vagy a körülmények szerint egyébként lehetetlen, hogy a gyermek tőle származik

Az idézett törvényhelyek egymással való egybevetéséből az következik, hogy a Csjt. 43. §-ának (5) bekezdése által meghatározott egy éves megtámadási határidő számításánál annak is jelentősége van, hogy a hivatkozott tény a Csjt. 43. §-ának (1) bekezdése szerint a megtámadás alapjául szolgálhat-e vagy sem. Nem minősül ezért a megtámadás alapjául szolgáló tényről való tudomásszerzésnek a pletykálgatás és az alaptalan aggály. Különösen nem akkor, ha – miként a pereli esetben – a felperesnek az I. rendű alperes apjává nyilvánítása tárgyában hozott jogerős bírósági ítélet természettudományos bizonyítékokon, nevezetesen: a felperes I. rendű alperes vonatkozásában fennálló apasága tényének – a vércsoportvizsgálat, valamint a HLA-vizsgálat adatai alapján adott – összesített biostatistikai szakvélemény szerinti „gyakorlatilag bizonyított” eredményén alapul.

A kifejtettek miatt a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet – az érdemi döntés helyes indokaira a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján csupán utalva – a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A feleknek a felülvizsgálati eljárásban áthárítható költsége nem merült fel, ezért a Legfelsőbb Bíróság a költségviselés tárgyában való határozathozatalt mellőzte.

Budapest, 2008. április 1.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő